

Makrobonitetna politika

Objavljeno: 10.2.2016. Ažurirano: 12.7.2017.

Posljednja globalna financijska kriza razotkrila je nužnost makrobonitetnog pristupa analizi financijskog sustava odnosno oblikovanja konzistentne makroprudencijalne politike. To podrazumijeva sagledavanje i nadzor financijskog sustava u cjelini jer se pokazalo kako znatan dio sistemskih rizika proizlazi iz samog sustava, neovisno o rizicima i stabilnosti pojedinih financijskih institucija. Praćenje rizika sistemskoga karaktera ključno je, dakle, za preciznu identifikaciju procesa njihova kumuliranja i stvarne opasnosti od njihove materijalizacije, čime je nadopunjen instrumentarij klasične supervizije.

Oblikovanje makroprudencijalne politike podrazumijeva novi institucionalni i tehnički aspekt politika upravljanja kapitalnim i likvidnosnim rizicima u domaćem financijskom sustavu koji omogućuje prevenciju, ublažavanje i izbjegavanje sistemskih rizika te jačanje otpornosti sustava na financijske šokove.

S makroekonomskoga gledišta valja izdvojiti nekoliko osnovnih zaključaka koji se odnose na europsku regulatornu reformu:

1. Znatan dio sistemskih rizika proizlazi iz samog sustava, neovisno o rizicima i stabilnosti pojedinih financijskih institucija.
2. Za razliku od razdoblja prije krize, kada su se regulatori diskrecijski koristili različitim instrumentima (pa se tako i HNB koristio nizom administrativnih i drugih mjera), nova regulativa to harmonizira i donekle automatizira (reakcije nositelja politike zakonski su propisane).
3. Uvode se mjere supervizorskoga karaktera poput ograničenja isplate dobiti koje proizlaze iz procjene makrobonitetnih rizika.

Identificirati sistemski rizik znači odrediti njegovu prirodu (strukturna ili ciklička), lokaciju (segment sustava u kojemu se razvija) i izvor (primjerice, odražava li više poremećaje na strani ponude ili potražnje). S obzirom na tu dijagnostiku, optimizira se instrumentarij i kalibrira intenzitet mjere koja bi trebala najučinkovitije pokriti rizik, reducirati regulatorni rizik nepoduzimanja aktivnosti te minimizirati potencijalna negativna prelijevanja na druge sektore kao i neočekivane prekogranične učinke. Ciljevi i [instrumenti makroprudencijalne politike](#) dio su šire matrice instrumentarija ekonomske politike za čiji je potpuni uspjeh važna učinkovita koordinacija koja se u RH obavlja putem Vijeća za financijsku stabilnost.